

- g) Pracovna vedoucího lékárníka:
1. stůl psací
 2. stůl pod psací stroj (počítač)
 3. židle (nejméně dva kusy)
 4. knihovna (skříňová sestava)
 5. křeslo rozkládací odpočivné nebo pohovka (pro pohotovostní službu)
 6. umývadlo
- h) Šatna zaměstnanců:
1. skříň šatní (dělená)
2. stůl jídelní
 3. židle (nejméně tři kusy)
 4. dvouvařič elektrický
 5. chladnička (doporučuje se)
 6. umývadlo
- i) Úklidová komora:
1. skříň na úklidové prostředky
 2. výlevka.

209

OZNÁMENIE

Federálneho ministerstva zahraničných vecí

Federálne ministerstvo zahraničných vecí oznamuje, že 21. februára 1991 bol v Madride podpísaný v mene Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd v znení protokolov č. 3, 5 a 8, dojednaný v Ríme 4. novembra 1950, a tieto ďalšie zmluvné dokumenty na tento Dohovor nadväzujúce:

Dodatkový protokol, dojednaný v Paríži 20. marca 1952,

Protokol č. 2, dojednaný v Štrasburgu 6. mája 1963,

Protokol č. 4, dojednaný v Štrasburgu 16. septembra 1963,

Protokol č. 6, dojednaný v Štrasburgu 28. apríla 1983, a

Protokol č. 7, dojednaný v Štrasburgu 22. novembra 1984.

S Dohovorom i Protokolmi vyslovilo súhlas Federálne zhromaždenie Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky a prezident Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky ich ratifikoval s tým, že Česká a Slovenská Federatívna Republika podľa článku 64 Dohovoru robí výhradu k článkom 5 a 6 Dohovoru v tom zmysle, že tieto ustanovenia nebránia ukladaniu disciplinárneho trestu väzenia podľa § 17 zákona č. 76/1959 Zb. o niektorých služobných pomeroch vojakov. Ratifikačné listiny boli uložené u generálneho tajomníka Rady Európy, depozitára Dohovoru, 18. marca 1992.

Pri ratifikácii Dohovoru sa urobilo vyhlásenie:

Česká a Slovenská Federatívna Republika vyhlasuje, že po dobu piatich rokov, ktorá sa bude mlčky predlžovať vždy o obdobie ďalších piatich rokov, pokiaľ Česká a Slovenská Federatívna Republika svoje vyhlásenie neodvolá pred uplynutím prebiehajúceho obdobia:

- a) uznáva právomoc Európskej komisie pre ľudské práva prijímať podľa článku 25 Dohovoru sťažnosti osôb, nevládných organizácií alebo skupín osôb považujúcich sa za poškodené v dôsledku porušenia práv priznaných Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd, článkami 1-4 Protokolu č. 4 a článkami 1-5 Protokolu č. 7, pokiaľ k porušeniu práv vyplývajúcich z týchto dokumentov došlo po nadobudnutí ich platnosti pre Českú a Slovenskú Federatívnu Republiku;
- b) uznáva na základe vzájomnosti právomoc Európskeho súdu pre ľudské práva podľa článku 46 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd na výklad a použitie Dohovoru, článkov 1-4 Protokolu č. 4 a článkov 1-5 Protokolu č. 7, pokiaľ k porušeniu práv vyplývajúcich z týchto dokumentov došlo po nadobudnutí ich platnosti pre Českú a Slovenskú Federatívnu Republiku.

Dohovor nadobudol platnosť na základe svojho článku 66 ods. 2 dňom 3. septembra 1953. Pre Českú a Slovenskú Federatívnu Republiku nadobudol platnosť v súlade s článkom 66 ods. 3 dňom 18. marca 1992.

Dodatkový protokol nadobudol platnosť na základe svojho článku 6 dňom 18. mája 1954 a pre ČSFR nadobudol platnosť na základe toho istého článku 18. májom 1992.

Protokol č. 2 nadobudol platnosť na základe svojho článku 5 ods. 2 dňom 21. septembra 1970 a pre ČSFR nadobudol platnosť na základe toho istého článku ods. 1 b) 18. marcom 1992.

Protokol č. 4 nadobudol platnosť na základe svojho článku 7 ods. 1 dňom 2. mája 1968 a pre ČSFR nadobudol platnosť podľa toho istého článku 18. marcom 1992.

Protokol č. 6 nadobudol platnosť na základe svojho článku 8 ods. 1 dňom 1. marca 1985 a pre ČSFR podľa toho istého článku ods. 2 dňom 1. apríla 1992.

Protokol č. 7 nadobudol platnosť na základe svojho článku 9 ods. 1 dňom 1. novembra 1988 a pre ČSFR podľa toho istého článku ods. 2 nadobudne platnosť 1. júnom 1992.

České preklady Dohovoru i Protokolov sa vyhlasujú samostatne.¹⁾

DOHOVOR

o ochrane ľudských práv a základných slobôd v znení protokolov č. 3, 5 a 8

Podpísané vlády, členovia Rady Európy,

majúc na zreteli Všeobecnú deklaráciu ľudských práv vyhlásenú Valným zhromaždením Organizácie Spojených národov 10. decembra 1948;

majúc na zreteli, že táto deklarácia smeruje k zabezpečeniu všeobecného a účinného uznávania a dodržiavania práv v nej vyhlásených;

majúc na zreteli, že cieľom Rady Európy je dosiahnutie väčšej jednoty medzi jej členmi, a že jedným zo spôsobov, ako sa má tento cieľ uskutočňovať, je ochrana a ďalší rozvoj ľudských práv a základných slobôd;

znovu potvrdzujúc svoju hlbokú vieru v tie základné slobody, ktoré sú základom spravodlivosti a mieru vo svete a ktoré sú najlepšie zachovávané na jednej strane účinnou politickou demokraciou a na druhej strane spoločným poňatím a dodržiavaním ľudských práv, od ktorého závisia;

rozhodnuté, ako vlády európskych štátov, ktoré sú rovnakého zmysľania a majú spoločné dedičstvo politických tradícií, ideálov, slobody a právneho štátu, podniknúť prvé kroky ku kolektívnemu zaručeniu niektorých práv vyhlásených vo Všeobecnej deklarácii;

dohodli sa na nasledujúcom:

Článok 1

Vysoké zmluvné strany priznávajú každému, kto podlieha ich jurisdikcii, práva a slobody uvedené v Hlave I tohto Dohovoru.

HLAVA I

Článok 2

1. Právo každého na život je chránené zákonom. Niko-

ho nemožno úmyselne zbaviť života okrem výkonu súdom uloženého trestu nasledujúceho po uznaní viny za spáchanie trestného činu, pre ktorý zákon ukladá tento trest.

2. Zbavenie života sa nebude považovať za spôsobené v rozpore s týmto článkom, ak bude vyplývať z použitia sily, ktoré nie je viac než úplne nevyhnutné, pri:

- a) obrane každej osoby proti nezákonnému násiliu;
- b) vykonávaní zákonného zatknutia alebo zabránení úteku osoby zákonne zadržanej;
- c) zákonne uskutočnenej akcii za účelom potlačenia nepokojov alebo vzbury.

Článok 3

Nikoho nemožno mučiť alebo podrobovať neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestu.

Článok 4

1. Nikoho nemožno držať v otroctve alebo v nevoľníctve.

2. Od nikoho sa nebude vyžadovať, aby vykonával nútené alebo povinné práce.

3. Za „nútenú alebo povinnú prácu“ sa na účely tohto článku nepovažujú:

- a) práca bežne požadovaná pri výkone trestu uloženého podľa článku 5 tohto Dohovoru alebo v čase podmienčného prepustenia z tohto trestu;
- b) služba vojenského charakteru alebo v prípade osôb, ktoré odmietajú vojenskú službu z dôvodov svedomia v krajinách, kde sa také odmietnutie vojenskej služby uznáva, iná služba vyžadovaná namiesto povinnej vojenskej služby;

¹⁾ Tu sa uverejňujú slovenské preklady.

- c) služba vyžadovaná v prípade núdze alebo pohromy, ktorá ohrozuje život alebo blaho spoločnosti;
- d) práca alebo služba, ktorá tvorí súčasť bežných občianskych povinností.

Článok 5

1. Každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť. Nikoho nemožno pozbaviť slobody okrem nasledujúcich prípadov, pokiaľ sa tak stane v súlade s konaním ustanoveným zákonom:

- a) zákonné uväznenie po odsúdení príslušným súdom;
- b) zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie slobody osoby preto, že sa nepodrobila rozhodnutiu vydanému súdom podľa zákona, alebo preto, aby sa zaručilo splnenie povinnosti ustanovenej zákonom;
- c) zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie slobody osoby za účelom predvedenia pred príslušný súdny orgán pre dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu, alebo ak sú oprávnené dôvody domnievať sa, že je potrebné zabrániť jej v spáchaní trestného činu alebo v úteku po jeho spáchaní;
- d) iné pozbavenie slobody maloletého na základe zákonného rozhodnutia na účely výchovného dohľadu alebo jeho zákonné pozbavenie slobody na účely jeho predvedenia pred príslušný orgán;
- e) zákonné držanie osôb, aby sa zabránilo šíreniu nákazlivej choroby, alebo duševne chorých osôb, alkoholikov, narkomanov alebo tulákov;
- f) zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie slobody osoby, aby sa zabránilo jej nepovolenému vstupu na územie, alebo osoby, proti ktorej prebieha konanie o vyhostenie alebo vydanie.

2. Každý, kto je zatknutý, musí byť oboznámený bez meškania a v jazyku, ktorému rozumie, s dôvodmi svojho zatknutia a s každým obvinením proti nemu.

3. Každý, kto je zatknutý alebo inak pozbavený slobody v súlade s ustanovením odseku 1 písm. c) tohto článku, musí byť ihneď predvedený pred sudcu alebo inú úradnú osobu splnomocnenú zákonom na výkon súdnej právomoci a má právo byť súdený v primeranej lehote alebo prepustený počas konania. Prepustenia sa môže podmieniť zárukou, že sa dotknutá osoba ustanoví na pojednávanie.

4. Každý, kto bol pozbavený slobody zatknutím alebo iným spôsobom, má právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho pozbavenia slobody a nariadil prepustenie, ak je pozbavenie slobody nezákonné.

5. Každý, kto bol obeťou zatknutia alebo zadržania v rozpore s ustanoveniami tohto článku, má nárok na odškodnenie.

Článok 6

- 1. Každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola

spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu. Rozsudok musí byť vyhlásený verejne, ale tlač a verejnosť môžu byť vylúčené buď po dobu celého, alebo časti procesu v záujme mravnosti, verejného poriadku alebo národnej bezpečnosti v demokratickej spoločnosti, alebo keď to vyžadujú záujmy maloletých alebo ochrana súkromného života účastníkov alebo, v rozsahu považovanom súdom za úplne nevyhnutný, pokiaľ by, vzhľadom na osobitné okolnosti, verejnosť konania mohla byť na ujmu záujmom spravodlivosti.

2. Každý, kto je obvinený z trestného činu, sa považuje za nevinného, dokiaľ jeho vina nebola preukázaná zákonným spôsobom.

3. Každý, kto je obvinený z trestného činu, má tieto minimálne práva:

- a) byť bez meškania a v jazyku, ktorému rozumie, podrobne oboznámený s povahou a dôvodom obvinenia proti nemu;
- b) mať primeraný čas a možnosti na prípravu svojej obhajoby;
- c) obhajovať sa osobne alebo s pomocou obhajcu podľa vlastného výberu, alebo pokiaľ nemá prostriedky na zaplatenie obhajcu, aby sa mu poskytol bezplatne, ak to záujmy spravodlivosti vyžadujú;
- d) vylúčať alebo dať vylúčať svedkov proti sebe a dosiahnuť predvolanie a výsluch svedkov vo svoj prospech za rovnakých podmienok, ako svedkov proti sebe;
- e) mať bezplatnú pomoc tlmočníka, ak nerozumie jazyku používanému pred súdom alebo týmto jazykom nehovorí.

Článok 7

1. Nikoho nemožno odsúdiť za konanie alebo opomenutie, ktoré v čase, keď bolo spáchané nebolo podľa vnútroštátneho alebo medzinárodného práva trestným činom. Takisto nesmie byť uložený trest prísnejší, než aký bolo možné uložiť v čase spáchania trestného činu.

2. Tento článok nebráni súdneniu a potrestaniu osoby za konanie alebo opomenutie, ktoré v čase, keď bolo spáchané, bolo trestné podľa všeobecných právnych zásad uznávaných civilizovanými národmi.

Článok 8

1. Každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obydlia a korešpondencie.

2. Štátny orgán nemôže do výkonu tohto práva zasahovať okrem prípadov, keď je to v súlade so zákonom a nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, verejnej bezpečnosti, hospodárskeho blahobytu krajiny, predchádzania nepokojom a zločinnos-

ti, ochrany zdravia alebo morálky alebo ochrany práv a slobôd iných.

Článok 9

1. Každý má právo na slobodu myslenia, svedomia a náboženského vyznania; toto právo zahŕňa slobodu zmeniť svoje náboženské vyznanie alebo presvedčenie, ako aj slobodu prejavovať svoje náboženské vyznanie alebo presvedčenie sám alebo spoločne s inými, či už verejne alebo súkromne, bohoslužbou, vyučovaním, vykonávaním náboženských úkonov a zachovávaním obradov.

2. Sloboda prejavovať náboženské vyznanie a presvedčenie môže podliehať len obmedzeniam, ktoré sú ustanovené zákonmi a ktoré sú nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme verejnej bezpečnosti, ochrany verejného poriadku, zdravia alebo morálky alebo ochrany práv a slobôd iných.

Článok 10

1. Každý má právo na slobodu prejavu. Toto právo zahŕňa slobodu zastávať názory a prijímať a rozširovať informácie alebo myšlienky bez zasahovania štátnych orgánov a bez ohľadu na hranice. Tento článok nebráni štátom, aby vyžadovali udeľovanie povolení rozhlasovým, televíznym alebo filmovým spoločnostiam.

2. Výkon týchto slobôd, pretože zahŕňa aj povinnosti aj zodpovednosť, môže podliehať takým formalitám, podmienkam, obmedzeniam alebo sankciám, ktoré ustanovuje zákon a ktoré sú nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, územnej celistvosti alebo verejnej bezpečnosti, predchádzania nepokojom a zločinosti, ochrany zdravia alebo morálky, ochrany povesti alebo práv iných, zabráneniu úniku dôverných informácií alebo zachovania autority a nestrannosti súdnej moci.

Článok 11

1. Každý má právo na slobodu pokojného zhromažďovania a na slobodu združovať sa s inými, včítane práva zakladať na obranu svojich záujmov odbory alebo vstúpiť do nich.

2. Na výkon týchto práv sa nemôžu uvaliť žiadne obmedzenia okrem tých, ktoré ustanovuje zákon a sú nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, verejnej bezpečnosti, predchádzania nepokojom a zločinosti, ochrany zdravia alebo morálky alebo ochrany práv a slobôd iných. Tento článok nebráni uvaleniu zákonných obmedzení na výkon týchto práv príslušníkmi ozbrojených síl, polície a štátnej správy.

Článok 12

Muži a ženy spôsobilí vekom na uzavretie manželstva majú právo uzavrieť manželstvo a založiť rodinu v súlade s vnútroštátnymi zákonmi, ktoré upravujú výkon tohto práva.

Článok 13

Každý, koho práva a slobody priznané týmto Dohovorom boli porušené, musí mať účinné právne prostriedky nápravy pred národným orgánom, aj keď sa porušenia dopustili osoby pri plnení úradných povinností.

Článok 14

Užívanie práv a slobôd priznaných týmto Dohovorom sa musí zabezpečiť bez diskriminácie založenej na akomkoľvek dôvode, ako je pohlavie, rasa, farba pleti, jazyk, náboženstvo, politické alebo iné zmýšľanie, národnostný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnostnej menšine, majetok, rod alebo iné postavenie.

Článok 15

1. V prípade vojny alebo akéhokoľvek iného verejného ohrozenia štátnej existencie môže každá Vysoká zmluvná strana prijať opatrenia na odstúpenie od záväzkov ustanovených v tomto Dohovore v rozsahu prísne vyžadovanom naliehavosťou situácie, pokiaľ tieto opatrenia nebudú nezlučiteľné s ostatnými záväzkami podľa medzinárodného práva.

2. Podľa tohto ustanovenia nemožno odstúpiť od článku 2, okrem úmrtí vyplývajúcich z dovolených vojnových činov, a článkov 3, 4 (odsek 1) a 7.

3. Každá Vysoká zmluvná strana, využívajúca svoje právo na odstúpenie, bude v plnom rozsahu informovať generálneho tajomníka Rady Európy o opatreniach, ktoré prijala, a o ich dôvodoch. Generálneho tajomníka Rady Európy bude takisto informovať o tom, kedy tieto opatrenia stratili platnosť a kedy sa budú ustanovenia Dohovoru znova vykonávať v plnom rozsahu.

Článok 16

Niž v článkoch 10, 11, a 14 sa nemôže považovať za brániace Vysokým zmluvným stranám uvaliť obmedzenia na politickú činnosť cudzincov.

Článok 17

Niž v tomto Dohovore sa nemôže vykladať tak, akoby dávalo štátu, skupine alebo jednotlivcovi akékoľvek právo vyvíjať činnosť alebo dopúšťať sa činov zameraných na zničenie ktoréhokoľvek z tu priznaných práv a slobôd alebo na obmedzovanie týchto práv a slobôd vo väčšom rozsahu, než to Dohovor ustanovuje.

Článok 18

Obmedzenia, ktoré tento Dohovor pripúšťa pre uvedené práva a slobody, nesmú sa využívať na iný účel než na ten, na ktorý boli určené.

HLAVA I I

Článok 19

Na zabezpečenie plnenia záväzkov prijatých Vysokými zmluvnými stranami v tomto Dohovore sa zriaďujú:

- a) Európska komisia pre ľudské práva, ďalej len „Komisia“;
- b) Európsky súd pre ľudské práva, ďalej len „Súd“.

HLAVA I I I

Článok 20

1. Komisia sa skladá z počtu členov, ktorý sa rovná počtu Vysokých zmluvných strán. V Komisii môže byť iba jeden príslušník toho istého štátu.

2. Komisia zasadá v pléne. Môže však vytvárať komory, z ktorých každá sa skladá najmenej zo siedmich členov. Komory môžu prerokúvať sťažnosti predložené podľa článku 25 tohto Dohovoru, ktoré možno prerokovať na základe ustálenej judikatúry, alebo ktoré nevyvolávajú závažné otázky, pokiaľ ide o výklad alebo plnenie Dohovoru. V týchto medziach a s výhradou odseku 5 tohto článku komory vykonávajú všetky právomoci, ktoré Dohovor zveruje Komisii. Člen Komisie zvolený za Vysokú zmluvnú stranu, proti ktorej bola podaná sťažnosť, má právo zasadať v komore, ktorej sa toto podanie pridelo.

3. Komisia môže vytvárať výbory, z ktorých každý sa skladá najmenej z troch členov, ktoré majú právomoc vyhlásiť jednomyselne za neprijateľné alebo vyčiarknuť zo zoznamu prípadov sťažnosti podané podľa článku 25, pokiaľ možno také rozhodnutie urobiť bez ďalšieho preskúmania.

4. Komora alebo výbor sa môžu kedykoľvek vzdať právomoci v prospech plenárneho zasadania Komisie, ktoré môže takisto nariadiť, aby mu bola odovzdaná ktorákoľvek žaloba pridelená komore alebo výboru.

5. Iba plenárne zasadnutie Komisie môže vykonávať nasledujúce právomoci:

- a) posudzovať podania predložené podľa článku 24;
- b) postúpiť prípad Súdu podľa článku 48a;
- c) schvaľovať rokovací poriadok podľa článku 36.

Článok 21

1. Členov Komisie volí Výbor ministrov prostou väčšinou hlasov zo zoznamu zostaveného byrom Poradného zhromaždenia; každá skupina zástupcov Vysokých zmluvných strán v Poradnom zhromaždení predkladá troch kandidátov, z ktorých najmenej dvaja musia byť príslušníkmi.

2. Rovnaký postup sa v najširšom rozsahu použije pri dopĺňaní Komisie v prípade, že sa ďalšie štáty stanú neskôr stranami tohto Dohovoru a pri obsadzovaní príležitostne uvoľnených miest.

3. Kandidáti musia mať vysoký morálny charakter a spĺňať podmienky vyžadované na výkon vysokých súdnych funkcií alebo byť uznávanými odborníkmi vo vnútroštátnom alebo medzinárodnom práve.

Článok 22

1. Členovia Komisie sa volia na obdobie šiestich rokov. Môžu sa zvoliť znova. Funkčné obdobie siedmich členov zvolených pri prvých voľbách sa však skončí po troch rokoch.

2. Členovia, ktorých funkčné obdobie sa skončí uplynutím pôvodného trojročného obdobia, sa určia žrebovaním, ktoré vykoná generálny tajomník Rady Európy ihneď po skončení prvých volieb.

3. Aby sa v rámci možností zabezpečilo, že dôjde k obnove jednej polovice členov Komisie každé tri roky, môže Výbor ministrov rozhodnúť, skôr než prikróči k akékoľvek ďalšej voľbe, že funkčné obdobie jedného alebo viacerých členov, ktorí majú byť zvolení, bude mať inú dĺžku než šesť rokov; ale nie viac ako deväť rokov a nie menej ako tri roky.

4. V prípade, keď ide o viac ako jedno funkčné obdobie a keď Výbor ministrov bude postupovať podľa predchádzajúceho odseku, pridelia sa tieto funkčné obdobia žrebovaním, ktoré vykoná generálny tajomník Rady Európy ihneď po voľbách.

5. Člen Komisie, ktorý je zvolený na miesto člena, ktorého funkčné obdobie sa neskončilo, zastáva funkciu po zvyšok obdobia svojho predchodcu.

6. Členovia Komisie zastávajú funkciu, dokiaľ nie sú nahradení. Po svojom nahradení pokračujú v prerokúvaní tých prípadov, ktoré posudzujú.

Článok 23

Členovia Komisie v nej zasadať ako súkromné osoby. Vo svojom funkčnom období nemôžu vykonávať žiadnu činnosť nezlučiteľnú s ich nezávislosťou alebo nestrannosťou ako členov Komisie alebo s požiadavkami tohto úradu.

Článok 24

Každá Vysoká zmluvná strana môže predložiť prostredníctvom generálneho tajomníka Rady Európy Komisii každé údajné porušenie ustanovení tohto Dohovoru inou Vysokou zmluvnou stranou.

Článok 25

1. Komisia môže prijímať sťažnosti, ktoré zaslala generálnemu tajomníkovi Rady Európy každá osoba, nevládna organizácia alebo skupina osôb považujúcich sa za poškodené v dôsledku porušenia práv priznaných týmto Dohovorom jednou z Vysokých zmluvných strán v prípade, že Vysoká zmluvná strana, proti ktorej sa podala sťažnosť, vyhlásila, že uznáva právomoc Komisie

prijímať také sťažnosti. Vysoké zmluvné strany, ktoré urobili také vyhlásenie, sa zaväzujú, že nebudú nijako brániť účinnému výkonu tohto práva.

2. Tieto vyhlásenia sa môžu urobiť na určitú dobu.

3. Vyhlásenia sa uložia u generálneho tajomníka Rady Európy, ktorý zašle ich odpisy Vysokým zmluvným stranám a uverejní ich.

4. Komisia bude vykonávať právomoci ustanovené týmto článkom až potom, keď bude aspoň šesť Vysokých zmluvných strán viazaných vyhláseniami podľa predchádzajúcich odsekov.

Článok 26

Komisia môže posudzovať vec až po vyčerpaní všetkých vnútroštátnych právnych prostriedkov nápravy podľa všeobecne uznávaných pravidiel medzinárodného práva a v lehote šiestich mesiacov odo dňa, keď bolo prijaté konečné rozhodnutie.

Článok 27

1. Komisia nebude posudzovať žiadnu sťažnosť predloženú podľa článku 25, ktorá je

- a) anonymná,
- b) v podstate rovnaká ako sťažnosť už predtým prerokovaná Komisiou alebo už predložená inej medzinárodnej vyšetrovacej alebo zmierovacej inštancii a pokiaľ neobsahuje žiadne nové dôležité informácie.

2. Komisia vyhlási za neprijateľnú každú sťažnosť predloženú podľa článku 25, ak ju pokladá za nezlučiteľnú s ustanoveniami tohto Dohovoru, zjavne nepodloženú alebo za zneužívajúcu právo na sťažnosť.

3. Komisia odmietne každú sťažnosť, ktorú považuje za neprijateľnú podľa článku 26.

Článok 28

1. V prípade, že Komisia sťažnosť prijme,

- a) na zistenie skutočností posúdi sťažnosť spoločne so zástupcami strán, a ak je to potrebné, vykoná vyšetrovanie, pre ktorého účinné vedenie poskytnú zúčastnené štáty, po výmene názorov s Komisiou, všetky možnosti;
- b) súčasne sa dá k dispozícii zúčastneným stranám s cieľom dosiahnuť zmierlivé urovanie záležitosti na základe dodržiavania ľudských práv, ako ich ustanovuje tento Dohovor.

2. Ak Komisia uspeje pri zmierlivom urovaní, vypracuje správu, ktorá sa zašle zúčastneným štátom, Výboru ministrov a generálnemu tajomníkovi Rady Európy na zverejnenie. Táto správa sa obmedzí na stručné opísanie skutočností a prijatého riešenia.

Článok 29

Po prijatí sťažnosti predloženej podľa článku 25 môže

Komisia dvojtretinovou väčšinou svojich členov napriek tomu odmietnuť sťažnosť, ak pri jej posudzovaní zistí existenciu niektorého z dôvodov neprijateľnosti uvedených v článku 27.

V takom prípade sa rozhodnutie oznámi stranám.

Článok 30

1. Komisia môže v ktoromkoľvek štádiu konania rozhodnúť o vyčiarknutí sťažnosti zo zoznamu prípadov, ak okolnosti dovoľujú dospieť k záveru, že:

- a) žiadateľ už nemieni zotrvať na svojej sťažnosti alebo
- b) vec už bola vyriešená alebo
- c) pre akýkoľvek iný Komisiou zistený dôvod nie je ďalej správne pokračovať v posudzovaní sťažnosti.

Komisia však pokračuje v posudzovaní sťažnosti, ak to vyžaduje dodržiavanie ľudských práv ustanovených Dohovorom.

2. Ak Komisia rozhodne vyčiarknúť zo zoznamu sťažnosť po jej prijatí, vypracuje správu, ktorá obsahuje skutkový stav a rozhodnutie uvádzajúce dôvody, na ktorých sa zakladá vyčiarknutie zo zoznamu. Správa je doručená stranám a Výboru ministrov na informáciu. Komisia ju môže zverejniť.

3. Komisia môže rozhodnúť o vrátení sťažnosti do zoznamu prípadov, ak sa domnieva, že okolnosti odôvodňujú taký krok.

Článok 31

1. Ak sa posudzovanie sťažnosti neskončilo podľa článkov 28 (odsek 2), 29 alebo 30, vypracuje Komisia správu, v ktorej uvedie skutočnosti a vyjadrí názor na to, či zistené skutočnosti ukazujú na porušovanie záväzkov, ktoré pre príslušný štát vyplývajú z Dohovoru. V tejto správe môžu byť vyjadrené osobné názory členov Komisie.

2. Správa sa doručí Výboru ministrov; takisto je doručená zúčastneným štátom, ktoré nie sú oprávnené ju zverejniť.

3. Pri odovzdaní správy Výboru ministrov môže Komisia vyjadriť návrhy, ktoré považuje za vhodné.

Článok 32

1. Ak sa v trojmesačnej lehote začínajúcej dňom doručenia správy Výboru ministrov nepredloží záležitosť Súdu na základe článku 48 tohto Dohovoru, rozhodne Výbor ministrov dvojtretinovou väčšinou zástupcov oprávnených zasadať vo výbore, či došlo k porušeniu Dohovoru.

2. V kladnom prípade Výbor ministrov určí lehotu, v ktorej musí zúčastnená Vysoká zmluvná strana urobiť opatrenia požadované rozhodnutím Výboru ministrov.

3. Ak zúčastnená Vysoká zmluvná strana neprijala

uspokojivé opatrenia v určenej lehote, Výbor ministrov po schválení väčšinou ustanovenou v predchádzajúcom odseku 1 rozhodne, aké dôsledky má mať jeho pôvodné rozhodnutie, a zverejní správu.

4. Vysoké zmluvné strany sa zaväzujú, že budú považovať za záväzné každé rozhodnutie, ktoré Výbor ministrov prijme na základe predchádzajúcich odsekov.

Článok 33

Zasadania Komisie sú neverejné.

Článok 34

S výhradou ustanovení článkov 20 (odsek 3) a 29 sú rozhodnutia Komisie prijímané väčšinou prítomných a hlasujúcich členov.

Článok 35

Komisia sa schádza podľa potreby. Zasadanie zvoláva generálny tajomník Rady Európy.

Článok 36

Komisia si určí rokovací poriadok.

Článok 37

Sekretariát Komisie zabezpečuje generálny tajomník Rady Európy.

HLAVA IV

Článok 38

Európsky súd pre ľudské práva tvorí počet sudcov, ktorý sa rovná počtu členov Rady Európy. Sudcom môže byť iba jeden príslušník toho istého štátu.

Článok 39

1. Členov Súdu volí väčšinou hlasov Poradné zhromaždenie zo zoznamu predloženého členmi Rady Európy, pričom každý z členov predkladá troch kandidátov, z ktorých najmenej dvaja sú jeho príslušníkmi.

2. Rovnaký postup sa v čo najširšom rozsahu použije pri dopĺňaní Súdu v prípade, že sa ďalšie štáty stanú neskôr stranami tohto Dohovoru, a pri obsadzovaní príležitostne uvoľnených miest.

3. Kandidáti musia mať vysoký morálny charakter a spĺňať podmienky vyžadované pre výkon vysokých súdnych funkcií alebo byť uznávanými právnikmi.

Článok 40

1. Členovia Súdu sa volia na obdobie deviatich rokov a môžu byť zvolení znovu. Funkčné obdobie štyroch členov zvolených pri prvých voľbách sa však skončí koncom tretieho roka a funkčné obdobie štyroch ďalších koncom šiesteho roka.

2. Členovia, ktorých funkčné obdobie sa skončí uplynutím pôvodného trojročného alebo šesťročného obdobia, budú určené žrebovaním, ktoré vykoná generálny tajomník Rady Európy ihneď po skončení prvých volieb.

3. Aby sa v rámci možností zabezpečilo, že dôjde k obnove jednej tretiny členov Súdu každé tri roky, môže Poradné zhromaždenie rozhodnúť, prv než prikočí k akékoľvek ďalšej voľbe, že funkčné obdobie jedného alebo viacerých členov Súdu, ktorí majú byť zvolení, bude mať inú dĺžku ako deväť rokov; ale nie viac ako dvanásť rokov a nie menej ako šesť rokov.

4. V prípade, keď ide o viac ako jedno funkčné obdobie a keď Poradné zhromaždenie bude postupovať podľa predchádzajúceho odseku, pridelia sa tieto obdobia žrebovaním, ktoré vykoná generálny tajomník Rady Európy ihneď po voľbách.

5. Člen Súdu, ktorý bol zvolený, aby nahradil člena, ktorého funkčné obdobie sa neskončilo, zastáva funkciu po zvyšok funkčného obdobia svojho predchodcu.

6. Členovia Súdu zastávajú funkciu, dokiaľ nie sú nahradení. Po svojom nahradení pokračujú v prejednávaní prípadov, ktoré už posudzujú.

7. Členovia Súdu v ňom zasadať ako súkromné osoby. Vo svojom funkčnom období nemôžu vykonávať činnosť nezlučiteľnú s ich nezávislosťou alebo nestrannosťou ako členov Súdu alebo s požiadavkami tohto úradu.

Článok 41

Súd volí na trojročné obdobie svojho predsedu a jedného alebo dvoch podpredsedov. Môžu byť zvolení znova.

Článok 42

Členovia Súdu poberajú za každý deň výkonu funkcie náhradu určenú Výborom ministrov.

Článok 43

Na prejednanie každého predloženého prípadu Súd ustanoví senát zložený z deviatich sudcov. Jeho členom bude z úradnej moci sudca, ktorý je príslušníkom každého zúčastneného štátu, alebo ak takého niet, osoba ním určená, aby zasadala ako sudca; mená ďalších sudcov sa určia žrebovaním, ktoré vykoná predseda pred začatím pojednávania.

Článok 44

Iba Vysoké zmluvné strany a Komisia majú právo predložiť prípad Súdu.

Článok 45

Právomoc Súdu sa vzťahuje na všetky prípady týkajúce sa výkladu a vykonávania tohto Dohovoru, ktoré mu Vysoké zmluvné strany alebo Komisia predložia podľa článku 48.

Článok 46

1. Každá zmluvná strana môže kedykoľvek vyhlásiť, že uznáva ako obligatórnu ipso facto a bez osobitnej dohody právomoc Súdu vo všetkých veciach týkajúcich sa výkladu a vykonávania tohto Dohovoru.

2. Uvedené vyhlásenia možno urobiť bezpodmienečne alebo s podmienkou vzájomnosti zo strany niekoľkých alebo niektorých Vysokých zmluvných strán alebo na určitú dobu.

3. Tieto vyhlásenia sa uložia u generálneho tajomníka Rady Európy, ktorý zašle ich kópie Vysokým zmluvným stranám.

Článok 47

Súd sa môže zaoberať prípadom až po oznámení Komisie, že úsilie o zmier sa skončilo neúspešne a v lehote troch mesiacov uvedenej v článku 32.

Článok 48

Za predpokladu, že jedna alebo viac zúčastnených Vysokých zmluvných strán podliehajú obligatórnej právomoci Súdu, alebo ak to nie je tak, ak súhlasí zúčastnená Vysoká zmluvná strana alebo zúčastnené Vysoké zmluvné strany, ak je ich viac, môžu vec predložiť Súdu:

- a) Komisia;
- b) Vysoká zmluvná strana, ktorej príslušník sa považuje za poškodeného;
- c) Vysoká zmluvná strana, ktorá predložila prípad Komisii;
- d) Vysoká zmluvná strana, proti ktorej bola podaná sťažnosť.

Článok 49

V prípade sporu o právomoc Súdu vybaví sa vec jeho rozhodnutím.

Článok 50

Ak súd zistí, že rozhodnutie alebo opatrenie súdneho alebo každého iného orgánu Vysokej zmluvnej strany je úplne alebo čiastočne v rozpore so záväzkami vyplývajúcimi z tohto Dohovoru a ak vnútroštátne právo tejto strany umožňuje len čiastočné odstránenie dôsledkov takého rozhodnutia alebo opatrenia, rozhodnutie Súdu prizná v prípade potreby poškodenej strane spravodlivé zadosťučinenie.

Článok 51

1. Rozsudok Súdu uvádza dôvody, na ktorých je založený.

2. Ak rozsudok vcelku alebo sčasti nevyjadruje jednomyselný názor sudcov, má každý sudca právo k nemu pripojiť svoj vlastný názor.

Článok 52

Rozsudok Súdu je konečný.

Článok 53

Vysoké zmluvné strany sa zaväzujú, že sa budú správať rozhodnutiami Súdu vo všetkých sporoch, ktorých sú stranami.

Článok 54

Rozsudok Súdu sa doručuje Výboru ministrov, ktorý dohliada na jeho výkon.

Článok 55

Súd si ustanoví rokovací a súdny poriadok.

Článok 56

1. Prvé voľby členov Súdu sa uskutočnia po tom, čo vyhlásenia Vysokých zmluvných strán uvedené v článku 46 dosiahnu počet osem.

2. Pred týmito voľbami nemožno predložiť Súdu žiadny prípad.

HLAVA V

Článok 57

Každá Vysoká zmluvná strana poskytne na žiadosť generálneho tajomníka Rady Európy požadované vysvetlenie o spôsobe, ako jej vnútroštátne právo zabezpečuje účinné vykonávanie všetkých ustanovení tohto Dohovoru.

Článok 58

Výdavky Komisie a Súdu uhradza Rada Európy.

Článok 59

Členovia Komisie a Súdu požívajú pri výkone funkcií výsady a imunity uvedené v článku 40 Štatútu Rady Európy a v dohodách uzavretých na základe tohto článku.

Článok 60

Nič v tomto Dohovore sa nebude vykladať tak, akoby obmedzovalo alebo rušilo ľudské práva a základné slobody, ktoré môžu uznať zákony každej Vysokej zmluvnej strany alebo každý iný dohovor, ktorého je stranou.

Článok 61

Nič v tomto Dohovore nebráni právomociam, ktoré priznal Výboru ministrov Štatút Rady Európy.

Článok 62

S výhradou osobitného dojednanja Vysoké zmluvné strany súhlasia, že medzi sebou nepoužijú zmluvy, do-

hovory alebo vyhlásenia, ktoré sú medzi nimi v platnosti, na to, aby predkladali formou žalôb spory vyplývajúce z výkladu alebo vykonávania tohto Dohovoru iným spôsobom urovnania, než sa ustanovuje v tomto Dohovore.

Článok 63

1. Každý štát môže pri ratifikácii alebo kedykoľvek neskôr vyhlásiť oznámením generálnemu tajomníkovi Rady Európy, že tento Dohovor sa bude vzťahovať na všetky alebo na ktorékoľvek z území, za ktorých medzinárodné styky je zodpovedný.

2. Dohovor sa bude vzťahovať na jedno alebo na viac území uvedených v oznámení začínajúc tridsiatym dňom nasledujúcim po prijatí tohto oznámenia generálnym tajomníkom Rady Európy.

3. Na uvedených územiach sa budú ustanovenia tohto Dohovoru vykonávať s prihliadnutím na miestne potreby.

4. Každý štát, ktorý urobí vyhlásenie podľa prvého odseku tohto článku, môže kedykoľvek neskôr vyhlásiť v mene jedného alebo viacerých území, ktorých sa toto vyhlásenie týka, že uznáva právomoc Komisie na to, aby prijímala sťažnosti osôb, nevládných organizácií alebo skupín jednotlivcov podľa článku 25 tohto Dohovoru.

Článok 64

1. Každý štát môže pri podpise tohto Dohovoru alebo pri uložení svojej ratifikačnej listiny urobiť výhradu ku ktorémukoľvek ustanoveniu Dohovoru, ak zákon, ktorý v tom čase platí na jeho území, nie je v súlade s týmto ustanovením. Výhrady všeobecnej povahy nie sú podľa tohto článku povolené.

2. Každá výhrada urobená podľa tohto článku musí obsahovať stručný opis príslušného zákona.

Článok 65

1. Vysoká zmluvná strana môže vypovedať tento Do-

hovor až po uplynutí piatich rokov od dátumu, keď sa stala jeho stranou, a po šiestich mesiacoch od zaslania oznámenia generálnemu tajomníkovi Rady Európy, ktorý o tom informuje ostatné Vysoké zmluvné strany.

2. Táto vypoveď nemôže zbaviť Vysokú zmluvnú stranu záväzkov z tohto Dohovoru, pokiaľ ide o akékoľvek konanie, ktoré by mohlo znamenať porušenie týchto záväzkov a ktoré by mohla táto zmluvná strana spôsobiť pred dátumom, ku ktorému vypoveď nadobúda účinnosť.

3. Každá Vysoká zmluvná strana, ktorá prestane byť členom Rady Európy, prestane byť stranou tohto Dohovoru za rovnakých podmienok.

4. Dohovor možno vypovedať podľa ustanovení predchádzajúcich odsekov, pokiaľ ide o ktorékoľvek územie, pre ktoré bol rozšírený podľa článku 63.

Článok 66

1. Tento Dohovor je otvorený na podpis členom Rady Európy. Bude ratifikovaný. Ratifikačné listiny budú uložené u generálneho tajomníka Rady Európy.

2. Tento Dohovor nadobudne platnosť po uložení desiatich ratifikačných listín.

3. Pre každý štát, ktorý Dohovor podpísal a ktorý ho bude ratifikovať neskôr, nadobudne Dohovor platnosť ihneď po uložení ratifikačnej listiny.

4. Generálny tajomník Rady Európy oznámi všetkým členom Rady Európy nadobudnutie platnosti Dohovoru, mená Vysokých zmluvných strán, ktoré ho ratifikovali, ako aj uloženie každej ratifikačnej listiny, ku ktorému dôjde neskôr.

Dané v Ríme 4. novembra 1950 vo francúzštine a angličtine, pričom obe znenia majú rovnakú platnosť, v jednom vyhotovení, ktoré sa uloží v archíve Rady Európy. Jeho overené kópie zašle generálny tajomník všetkým štátom, ktoré Dohovor podpísali.

Dodatkový protokol k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd

Podpísané vlády, členovia Rady Európy,

rozhodnuté prijať opatrenia na zabezpečenie kolektívneho vykonávania práv a slobôd odlišných od tých, ktoré sú už uvedené v hlave I Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd podpísaného v Ríme 4. novembra 1950 (ďalej len „Dohovor“),

dohodli sa na nasledujúcom:

Článok 1

Každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho

majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva.

Predchádzajúce ustanovenie nebráni právu štátov prijímať zákony, ktoré považujú za nevyhnutné, aby upravili užívanie majetku v súlade so všeobecným záujmom a zabezpečili platenie daní a iných poplatkov alebo po-
kút.

Článok 2

Nikom sa nesmie odoprieť právo na vzdelanie. Pri

výkone akýchkoľvek funkcií v oblasti výchovy a výuky, ktoré štát vykonáva, bude rešpektovať právo rodičov zabezpečovať túto výchovu a vzdelanie v zhode s ich vlastným náboženským a filozofickým presvedčením.

Článok 3

Vysoké zmluvné strany sa zaväzujú konať v rozumných intervaloch slobodné voľby s tajným hlasovaním za podmienok, ktoré zabezpečia slobodné vyjadrenie názoru ľudu pri voľbe zákonodarného zboru.

Článok 4

Každá Vysoká zmluvná strana môže pri podpise alebo ratifikácii tohto protokolu alebo kedykoľvek neskôr oznámiť generálnemu tajomníkovi Rady Európy vyhlásenie, v ktorom uvedie, v akom rozsahu sa budú vzťahovať ustanovenia tohto protokolu na územia uvedené v tomto vyhlásení, za ktorých medzinárodné styky je zodpovedná.

Každá Vysoká zmluvná strana, ktorá oznámila vyhlásenie podľa predchádzajúceho odseku, môže z času na čas oznámiť ďalšie vyhlásenie pozmeňujúce znenie ktoréhokoľvek predchádzajúceho vyhlásenia alebo ukončujúce používanie ustanovenia tohto protokolu vo vzťahu ku ktorémukoľvek územiu.

Vyhlásenie urobené podľa tohto článku sa bude považovať za urobené podľa odseku 1 článku 63 Dohovoru.

Článok 5

Vysoké zmluvné strany budú považovať články 1, 2, 3 a 4 tohto protokolu za dodatkové články k Dohovoru a všetky ustanovenia Dohovoru budú plniť v súlade s tým.

Článok 6

Tento protokol je otvorený na podpis členom Rady Európy, ktorí podpísali Dohovor; podlieha ratifikácii súčasne s Dohovorom alebo po jeho ratifikácii. Nadobudne platnosť po uložení desiatich ratifikačných listín. Pre každý štát, ktorý ho podpísal a bude ho ratifikovať neskôr, nadobudne protokol platnosť ihneď po uložení ratifikačných listín.

Ratifikačné listiny budú uložené u generálneho tajomníka Rady Európy, ktorý oznámi všetkým členom mená tých, ktorý ho ratifikovali.

Dané v Paríži 20. marca 1952 vo francúzštine a angličtine, pričom obe znenia majú rovnakú platnosť, v jednom vyhotovení, ktoré bude uložené v archíve Rady Európy. Jeho overené kópie zašle generálny tajomník Rady Európy všetkým signatárom.

Protokol č. 2 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorý priznáva Európskemu súdu pre ľudské práva právomoc vydávať posudky

Členské štáty Rady Európy, ktoré podpísali tento protokol,

majúc na zreteli ustanovenia Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, podpísaného v Ríme 4. novembra 1950 (ďalej len „Dohovor“), predovšetkým článok 19, ktorým sa okrem iných orgánov zriaďuje Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „Súd“),

domnievajúc sa, že je účelné priznať Súdu právomoc vydávať za určitých podmienok posudky,

dohodli sa na nasledujúcom:

Článok 1

1. Súd môže na žiadosť Výboru ministrov vydávať posudky o právnych otázkach týkajúcich sa výkladu Dohovoru a jeho protokolov.

2. Tieto posudky sa nemôžu zaoberať otázkami, ktoré sa týkajú obsahu alebo rozsahu práv a slobôd ustanovených v hlave I Dohovoru a v protokoloch, ani inými otázkami, ktoré by mohli Komisia, Súd alebo Výbor ministrov posudzovať v dôsledku akýchkoľvek konaní, ktoré sa môžu začať podľa tohto Dohovoru.

3. Rozhodnutie Výboru ministrov, ktorým sa žiada Súd o posudok, sa prijíma dvojtretinovou väčšinou hlasov zástupcov oprávnených zasadať vo Výbore.

Článok 2

Súd rozhodne, či žiadosť o posudok podaná Výborom ministrov patrí do jeho poradnej právomoci, ako je definovaná v článku 1 tohto protokolu.

Článok 3

1. Na posúdenie žiadostí o posudky zasadať Súd v pléne.

2. Súd svoj posudok odôvodní.

3. Ak posudok nevyjadruje úplné alebo čiastočne jednotný názor sudcov, má každý sudca právo pripojiť k nemu výklad svojho vlastného názoru.

4. Posudok Súdu sa zašle Výboru ministrov.

Článok 4

Právomoci Súdu podľa článku 55 Dohovoru sa rozširujú o právo ustanoviť si vnútorný poriadok a rokovací poriadok, ak to Súd uzná za nevyhnutné na účely tohto protokolu.

Článok 5

1. Tento protokol je otvorený na podpis členským štátom Rady Európy, ktoré podpísali Dohovor a ktoré sa môžu stať jeho stranou

- a) podpisom bez výhrady ratifikácie alebo prijatia;
- b) podpisom s výhradou ratifikácie alebo prijatia, po ktorom nasleduje ratifikácia alebo prijatie.

Ratifikačné listiny alebo listiny o prijatí budú uložené u generálneho tajomníka Rady Európy.

2. Tento protokol nadobudne platnosť okamihom, keď všetky členské štáty Dohovoru sa stanú stranami protokolu v súlade s ustanoveniami odseku 1 tohto článku.

3. Od nadobudnutia platnosti tohto protokolu sa budú články 1 až 4 považovať za neoddeliteľnú súčasť Dohovoru.

4. Generálny tajomník Rady Európy oznámi členským štátom Rady:

- a) každý podpis bez výhrady ratifikácie alebo prijatia;
- b) každý podpis s výhradou ratifikácie alebo prijatia;
- c) uloženie každej ratifikačnej listiny alebo listiny o prijatí;
- d) dátum nadobudnutia platnosti tohto protokolu podľa odseku 2 tohto článku.

Na dôkaz toho podpísaní, ktorí na to boli riadne splnomocnení, podpísali tento protokol.

Dané v Štrasburgu 6. mája 1963 vo francúzštine a angličtine, pričom obe znenia majú rovnakú platnosť, v jednom vyhotovení, ktoré bude uložené v archíve Rady Európy. Jeho overené kópie zašle generálny tajomník Rady Európy všetkým členským štátom.

Protokol č. 4 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd priznávajúci niektoré práva a slobody iné než tie, ktoré sú už uvedené v Dohovore a v prvom dodatkovom protokole k Dohovoru

Podpísané vlády, členovia Rady Európy,

rozhodnuté prijať opatrenia na zabezpečenie kolektívneho vykonávania určitých práv a slobôd odlišných od tých, ktoré sú už uvedené v hlave I Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, podpísanom v Ríme 4. novembra 1950 (ďalej len „Dohovor“), a v článkoch 1 až 3 prvého dodatkového protokolu k Dohovoru, podpísaného v Paríži 20. marca 1952,

dohodli sa na nasledujúcom:

Článok 1

Nikoho nemožno pozbaviť slobody iba pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok.

Článok 2

1. Každý, kto sa právoplatne zdržiava na území niektorého štátu, má na tomto území právo slobody pohybu a slobody zvoliť si miesto bytu.

2. Každý môže slobodne opustiť ktorúkoľvek krajinu, aj svoju vlastnú.

3. Žiadne obmedzenia sa nemôžu uvaliť na výkon týchto práv okrem tých, ktoré ustanovuje zákon a sú nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, verejnej bezpečnosti, udržania verejného poriadku, predchádzania zločinnosti, ochrany zdravia alebo morálky alebo ochrany práv a slobôd iných.

4. Práva uvedené v odseku 1 môžu v určitých oblastiach podliehať obmedzeniam ustanoveným podľa zákona a odôvodneným verejným záujmom v demokratickej spoločnosti.

Článok 3

1. Nikto nebude, či už individuálne alebo hromadne, vyhostený z územia štátu, ktorého je štátnym občanom.

2. Nikto nebude pozbavený práva vstúpiť na územie štátu, ktorého je štátnym občanom.

Článok 4

Hromadné vyhostenie cudzincov je zakázané.

Článok 5

1. Každá Vysoká zmluvná strana môže pri podpise alebo ratifikácii tohto protokolu alebo kedykoľvek neskôr oznámiť generálnemu tajomníkovi Rady Európy vyhlásenie, v ktorom uvedie, v akom rozsahu sa budú vzťahovať ustanovenia tohto protokolu na územia uvedené v tomto vyhlásení, za ktorých medzinárodné styky je zodpovedná.

2. Každá Vysoká zmluvná strana, ktorá oznámila vyhlásenie podľa predchádzajúceho odseku, môže z času na čas oznámiť ďalšie vyhlásenie pozmeňujúce znenie ktoréhokoľvek predchádzajúceho vyhlásenia alebo ukončujúce používanie ustanovení tohto protokolu vo vzťahu ku ktorémukoľvek územiu.

3. Vyhlásenie urobené podľa tohto článku sa bude považovať za urobené podľa odseku 1 článku 63 Dohovoru.

4. Územie každého štátu, na ktoré sa vzťahuje tento protokol vzhľadom na jeho ratifikáciu alebo jeho prijatie týmto štátom, a každé územie, na ktoré sa protokol vzťahuje vzhľadom na vyhlásenie urobené týmto štátom podľa tohto článku, sa budú považovať za rôzne územia, pokiaľ ide o odkazy na územie štátu urobené v článkoch 2 a 3.

Článok 6

1. Vysoké zmluvné strany budú považovať články 1 až 5 tohto protokolu za dodatkové články k Dohovoru a všetky ustanovenia Dohovoru budú plniť v súlade s tým.

2. Právo podať individuálnu sťažnosť priznané vyhlásením podľa článku 25 Dohovoru alebo uznania obligatórnej právomoci Súdu vyhlásením podľa článku 46 Dohovoru možno vo vzťahu k tomuto protokolu vykonávať, pokiaľ dotknutá Vysoká zmluvná strana vyhlásila, že uznáva toto právo alebo že prijíma túto jurisdikciu, len pokiaľ ide o všetky alebo niektoré z článkov 1 až 4 protokolu.

Článok 7

1. Tento protokol je otvorený na podpis členom štátom Rady Európy, ktoré podpísali Dohovor; podlieha ratifikácii súčasne s Dohovorom alebo po jeho ratifikácii. Nadobudne platnosť po uložení piatich ratifikačných listín. Pre každý štát, ktorý ho podpísal a ktorý ho bude ratifikovať neskôr, nadobudne protokol platnosť ihneď po uložení ratifikačných listín.

2. Ratifikačné listiny budú uložené u generálneho tajomníka Rady Európy, ktorý oznámi všetkým členom mená tých, ktorí ho ratifikovali.

Na dôkaz toho podpísaní, ktorí na to boli riadne splnomocnení, podpísali tento protokol.

Dané v Štrasburgu 16. septembra 1963 vo francúzštine a angličtine, pričom obe znenia majú rovnakú platnosť, v jednom vyhotovení, ktoré bude uložené v archíve Rady Európy. Jeho overené kópie zašle generálny tajomník Rady Európy všetkým členským štátom, ktoré Dohovor podpísali.

Protokol č. 6 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd týkajúci sa zrušenia trestu smrti

Členské štáty Rady Európy, ktoré podpísali tento protokol k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, podpísanému v Ríme 4. novembra 1950 (ďalej len „Dohovor“),

berúc do úvahy, že vývoj, ku ktorému došlo v niektorých členských štátoch Rady Európy, vyjadruje všeobecnú tendenciu v prospech zrušenia trestu smrti,

dohodli sa na nasledujúcom:

Článok 1

Trest smrti sa zrušuje. Nikoho nemožno na taký trest odsúdiť ani popraviť.

Článok 2

Štát môže zákonom ustanoviť trest smrti za činy spáchané v čase vojny alebo bezprostrednej hrozby vojny; tento trest sa uloží iba v prípadoch, ktoré predvída zákon, a v súlade s jeho ustanoveniami. Štát oznámi generálnemu tajomníkovi Rady Európy príslušné ustanovenia tohto zákona.

Článok 3

Od ustanovení tohto protokolu nemožno odstúpiť podľa článku 15 Dohovoru.

Článok 4

K ustanoveniam tohto protokolu nie je prípustná žiadna výhrada podľa článku 64 Dohovoru.

Článok 5

1. Každý štát môže pri podpise alebo uložení ratifikačných listín, listín o prijatí alebo schválení, určiť jedno alebo viaceré územia, na ktoré sa tento protokol bude vzťahovať.

2. Každý štát môže kedykoľvek neskôr vyhlásením zaslaným generálnemu tajomníkovi Rady Európy rozšíriť vykonávanie tohto protokolu na ktorékoľvek iné územie uvedené v tomto vyhlásení. Protokol nadobudne platnosť vo vzťahu k tomuto územiu prvým dňom mesiaca, ktorý nasleduje po prijatí takého vyhlásenia generálnym tajomníkom.

3. Každé vyhlásenie urobené podľa oboch predchádzajúcich odsekov sa bude môcť odvolať, pokiaľ ide o ktorékoľvek územie uvedené v tomto vyhlásení, oznámením zaslaným generálnemu tajomníkovi. Odvolanie nado-

budne účinnosť prvým dňom mesiaca, ktorý nasleduje po prijatí takého oznámenia generálnym tajomníkom.

Článok 6

Členské štáty považujú články 1 až 5 tohto protokolu za dodatkové články k Dohovoru a všetky ustanovenia Dohovoru sa plnia v súlade s tým.

Článok 7

Tento protokol je otvorený na podpis členom Rady Európy, ktorí podpísali Dohovor. Podlieha ratifikácii, prijatiu alebo schváleniu. Členský štát Rady Európy nebude môcť ratifikovať, prijať alebo schváliť tento protokol bez toho, aby zároveň alebo skôr ratifikoval Dohovor. Ratifikačné listiny alebo listiny o prijatí alebo schválení budú uložené u generálneho tajomníka Rady Európy.

Článok 8

1. Tento protokol nadobudne platnosť prvým dňom mesiaca, ktorý nasleduje po dni, keď päť členských štátov Rady Európy vyjadrí svoj súhlas byť viazaný protokolom v súlade s ustanovením článku 7.

2. Pre každý členský štát, ktorý vyjadrí dodatočne svoj súhlas byť viazaný protokolom, nadobudne tento protokol platnosť prvým dňom mesiaca, ktorý nasleduje po dátume uloženia ratifikačnej listiny alebo listiny o prijatí alebo schválení.

Článok 9

Generálny tajomník Rady Európy oznámi členským štátom Rady:

- a) každý podpis;
- b) uloženie každej ratifikačnej listiny alebo listiny o prijatí alebo schválení;
- c) dátum nadobudnutia platnosti tohto protokolu podľa jeho článkov 5 a 8;
- d) akýkoľvek iný úkon, oznámenie alebo oznámenie týkajúce sa tohto protokolu.

Na dôkaz toho podpísaní, ktorí na to boli riadne splnomocnení, podpísali tento protokol.

Dané v Štrasburgu 28. apríla 1983 vo francúzštine a angličtine, pričom obe znenia majú rovnakú platnosť, v jednom vyhotovení, ktoré bude uložené v archíve Rady Európy. Jeho overené kópie zašle generálny tajomník Rady Európy všetkým členským štátom Rady Európy.

Protokol č. 7 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd

Členské štáty Rady Európy, ktoré podpísali tento protokol,

rozhodnuté podniknúť ďalšie opatrenia na zabezpečenie kolektívneho vykonávania určitých práv a slobôd prostredníctvom Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, podpísaného v Ríme 4. novembra 1950 (ďalej len „Dohovor“),

dohodli sa na tomto:

Článok 1

1. Cudzinca, ktorý má povolený pobyt na území niektorého štátu, možno vyhostiť iba na základe výkonu rozhodnutia prijatého v súlade so zákonom a musí mať možnosť:

- uplatniť námietky proti svojmu vyhosteniu;
- dať preskúmať svoj prípad;
- dať sa zastupovať za týmto účelom pred príslušným úradom alebo pred osobou alebo osobami týmto úradom určenými.

2. Cudzinca možno vyhostiť pred výkonom práv uvedených v odseku 1 a), b) a c) tohto článku, ak je také vyhostenie potrebné v záujme verejného poriadku alebo je odôvodnené záujmami národnej bezpečnosti.

Článok 2

1. Každý, koho súd uzná za vinného z trestného činu, má právo dať preskúmať výrok o vine alebo treste súdom vyššieho stupňa. Výkon tohto práva, včítane dôvodov, pre ktoré sa môže vykonať, ustanovuje zákon.

2. Z tohto práva sú prípustné výnimky v prípade menej závažných trestných činov, ktoré ako také kvalifikuje zákon, alebo ak príslušnú osobu súdil v prvom stupni najvyšší súd alebo bola uznaná za vinnú a odsúdená na základe odvolania proti oslobodzujúcemu rozsudku.

Článok 3

Ak sa konečný rozsudok v trestnej veci neskôr zruší alebo ak sa udelí milosť, pretože nová alebo novoodhalená skutočnosť dokazuje, že došlo k justičnému omylu, je osoba, na ktorej bol vykonaný trest podľa tohto rozsudku, odškodnená podľa zákona alebo praxe platných v príslušnom štáte, pokiaľ sa nepreukáže, že k včasnému odhaleniu neznámej skutočnosti nedošlo úplne alebo čiastočne vinou tejto osoby.

Článok 4

1. Nikoho nemožno stíhať alebo potrestať v trestnom konaní podliehajúcim právomoci toho istého štátu za trestný čin, za ktorý už bol oslobodený alebo odsúdený konečným rozsudkom podľa zákona a trestného poriadku tohto štátu.

2. Ustanovenia predchádzajúceho odseku nie sú na prekážku obnove konania podľa zákona a trestného poriadku príslušného štátu, ak nové alebo novoodhalené skutočnosti alebo podstatná chyba v predchádzajúcom konaní mohli ovplyvniť rozhodnutie vo veci.

3. Od tohto článku nemožno odstúpiť podľa článku 15 Dohovoru.

Článok 5

Pri uzavieraní manželstva, za jeho trvania a pri rozvoze majú manželia rovnaké práva a povinnosti občiansko-právnej povahy medzi sebou a vo vzťahoch ku svojim deťom. Tento článok nebráni štátom prijať opatrenia, ktoré sú nevyhnutné v záujme detí.

Článok 6

1. Každý štát môže pri podpise alebo uložení ratifikačných listín, listín o prijatí alebo schválení, určiť jedno alebo viac území, na ktoré sa tento protokol bude vzťahovať, pričom určí rozsah, v akom sa zaväzuje plniť ustanovenia protokolu na tomto alebo na týchto územiach.

2. Každý štát môže kedykoľvek neskôr vyhlásením zaslaným generálnemu tajomníkovi Rady Európy rozšíriť vykonávanie tohto protokolu na ktorékoľvek iné územie uvedené v tomto vyhlásení. Protokol nadobudne vo vzťahu k tomuto územiu platnosť prvým dňom mesiaca, ktorý nasleduje po uplynutí dvojmesačnej lehoty odo dňa, keď generálny tajomník dostal vyhlásenie.

3. Každé vyhlásenie urobené podľa predchádzajúcich odsekov možno odvolať alebo pozmeniť, pokiaľ ide o ktorékoľvek územie uvedené v tomto vyhlásení, oznámením zaslaným generálnemu tajomníkovi. Odvolanie alebo zmena nadobudne účinnosť prvým dňom mesiaca, ktorý nasleduje po uplynutí dvojmesačnej lehoty odo dňa, keď generálny tajomník dostal oznámenie.

4. Vyhlásenie urobené podľa tohto článku sa bude považovať za urobené podľa odseku 1 článku 63 Dohovoru.

5. Územie každého štátu, na ktoré sa tento protokol vzťahuje na základe ratifikácie, prijatia alebo schválenia týmto štátom, a každé z území, na ktoré sa protokol vzťahuje vzhľadom na vyhlásenie, ktoré tento štát urobil podľa tohto článku, môžu byť považované za rôzne územia, pokiaľ ide o odkaz na územie štátu urobený v článku 1.

Článok 7

1. Členské štáty považujú články 1 až 6 tohto protokolu za dodatkové články k Dohovoru a všetky ostatné ustanovenia Dohovoru sa vykonávajú v súlade s tým.

2. Právo podať individuálnu sťažnosť priznané vyhlásením podľa článku 25 Dohovoru alebo prijatie obligatórnej právomoci Súdu vyhlásením podľa článku 46 Dohovoru možno vo vzťahu k tomuto protokolu vykonávať, ak dotknutý štát vyhlási, že uznáva toto právo alebo prijíma obligatórnu právomoc, pokiaľ ide o články 1 až 5 tohto protokolu.

Článok 8

Tento protokol je otvorený na podpis členským štátom Rady Európy, ktoré podpísali Dohovor. Podlieha ratifikácii, prijatiu alebo schváleniu. Členský štát Rady Európy nemôže ratifikovať, prijať alebo schváliť tento protokol bez toho, aby zároveň alebo prv ratifikoval Dohovor. Ratifikačné listiny, listiny o prijatí alebo schválení budú uložené u generálneho tajomníka Rady Európy.

Článok 9

1. Tento protokol nadobudne platnosť prvým dňom mesiaca, ktorý nasleduje po uplynutí dvojmesačnej lehoty od dátumu, keď sedem členských štátov Rady Európy vyjadrí svoj súhlas byť viazaný protokolom podľa ustanovenia článku 8.

2. Pre každý členský štát, ktorý vyjadrí dodatočne svoj

súhlas byť viazaný protokolom, nadobudne tento protokol platnosť prvým dňom mesiaca, ktorý nasleduje po uplynutí dvojmesačnej lehoty odo dňa uloženia ratifikačnej listiny, listiny o prijatí alebo schválení.

Článok 10

Generálny tajomník Rady Európy oznámi členským štátom Rady:

- a) každý podpis;
- b) uloženie každej ratifikačnej listiny alebo listiny o prijatí alebo schválení;
- c) dátum nadobudnutia platnosti tohto protokolu v súlade s článkami 6 a 9;
- d) akýkoľvek iný úkon, oznámenie alebo vyhlásenie týkajúce sa tohto protokolu.

Na dôkaz toho podpísaní, ktorí na to boli riadne splnomocnení, podpísali tento protokol.

Dané v Štrasburgu 22. novembra 1984 vo francúzštine a angličtine, pričom obe znenia majú rovnakú platnosť, v jednom vyhotovení, ktoré bude uložené v archíve Rady Európy. Jeho overené kópie zašle generálny tajomník Rady Európy všetkým členským štátom Rady Európy.